

Механичният прираст е друг основен фактор за нарастване броя на новозагорските жители. Движението на населението от селата на околията към града влияе върху прираста, но то не е масово и е сравнително равномерно разпределено през годините. От по-голямо значение е притокът на българи от други околии и български етнически територии. Заселването в Нова Загора на семейства от Еленско, Търновско и др., започва веднага след Освобождението и продължава до Втората световна война. Още в първите години след Руско-турската война тук се заселват българи от Беломорска Тракия, Егейска Македония и други територии извън Княжество България и Източна Румелия. По този повод през 1880 г. градският съвет издава постановление, според което, за да се реши жилищният проблем на 88 българи от Одринска Тракия, се определя място за застрояване на два квартала в новопланираната част на града (Русев 1999, 187).

Като последица от погрома на Илинденско-Преображенското въстание и пагубните за България резултати от Междусъюзническата война, съответно през 1903 г. и 1913 г., е заселването в района на българи от Егейска и Вардарска Македония, Беломорска Тракия. След няколко месеца престой в Новозагорско през 1913 г. част от тракийските бежанци се завръщат по родните места. Ситуацията през 1920 г. е по-различна – път назад няма. Българи от Източна и Западна Беломорска Тракия масово прииждат и трайно се установяват в новозагорските села и околийския център. За масовостта на заселването им показателен е фактът, че през втората половина на двайсетте години на миналия век в западната част на града се застроява цял нов квартал, известен като тракийския, бежанския или маджурския квартал.

През 1921 – 1926 г., период между две преброявания, по данни от гражданските регистри естественият прираст в града е 635 жители. През същия период населението на Нова Загора се увеличава с 2163-ма човека. Или механичният прираст е от 1528 жители. В края на предходната 1920 г. в града са преброени 678 (402 мъже и 276 жени) българи бежанци и руски имигранти. Така механичният прираст, въпреки споменатите възможности за малки отклонения, за седемгодишен период от време, от 1920 г. до 1926 г. включително, се определя възможно най-точно на 2206 жители (22.3% от градското население).

В следващите години има движение на бежанците – българи, арменци, руснаци, към други градове и населени места, в резултат на което през 1934 г. градските жители са с 321 по-малко.